

3^Η ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ «ΝΕΥΡΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ – ΒΑΘΙΑ ΜΑΘΗΣΗ»

Στην παρούσα εργασία θα ασχοληθώ με την εφαρμογή **autoencoders** στα δεδομένα του **MNIST**. Στη συνέχεια, θα υλοποιήσω ένα **NN** για την κατηγοριοποίηση των δεδομένων του CIFAR-10, χρησιμοποιώντας τρεις διαφορετικές εισόδους:

1. Το αρχικό σύνολο δεδομένων CIFAR-10 (χωρίς καμία επεξεργασία).
2. Το ανακατασκευασμένο σύνολο δεδομένων που θα παραχθεί από τους autoencoders.
3. Το ανακατασκευασμένο σύνολο δεδομένων που θα παραχθεί μέσω της μεθόδου PCA

Στόχος της εργασίας είναι η σύγκριση των αποτελεσμάτων ταξινόμησης του NN και η αξιολόγηση της απόδοσής του στις τρεις διαφορετικές περιπτώσεις.

Υλοποίηση και Evaluation Autoencoder

Η υλοποίηση θα επιτευχθεί με την βοήθεια του PyTorch Framework. Μετά από τον ορισμό και την κανονικοποίηση του train και test σετ, ορίζω τον autoencoder:

```
class Autoencoder(nn.Module):
    def __init__(self, input_dim=784, hidden_dim=128, latent =32):
        super(Autoencoder, self).__init__()
        # Encoder
        self.encoder = nn.Sequential(
            nn.Linear(input_dim, hidden_dim),
            nn.ReLU(True),
            nn.Linear(hidden_dim, latent),
            nn.ReLU(True),
        )
        # Decoder
        self.decoder = nn.Sequential(
            nn.Linear(latent, hidden_dim),
            nn.ReLU(True),
            nn.Linear(hidden_dim, input_dim),
            nn.Sigmoid()
        )
    def forward(self, x):
        # Flatten the image into a vector
        x = x.view(x.size(0), -1)
        encoded = self.encoder(x)
        decoded = self.decoder(encoded)
        # Reshape
        decoded = decoded.view(x.size(0), 1, 28, 28)
        return decoded
```

- `def __init__` : Αρχικοποιεί τα επίπεδα του μοντέλου
 - `input_dim=784`: Το μέγεθος της εισόδου (οι επίπεδες 28x28 εικόνες).
 - `hidden_dim=128`: Μέγεθος του κρυφού στρώματος.
 - `latent=32`: Διαστάσεις bottleneck
- Ορισμός της αρχιτεκτονικής του encoder
 - `nn.Linear(input_dim, hidden_dim)`: Γραμμική μετατροπή από το input στο κρυφό στρώμα.
 - `nn.ReLU(True)`: Συνάρτηση ενεργοποίησης.
 - `nn.Linear(hidden_dim, latent)`: μετατροπή από το κρυφό στρώμα στο bottleneck.
 - `nn.ReLU(True)`: Συνάρτηση ενεργοποίησης.
- Ορισμός της αρχιτεκτονικής του decoder
 - `nn.Linear(latent, hidden_dim)` : μετατροπή από το bottleneck στο κρυφό στρώμα του decoder.
 - `nn.ReLU(True)`: Συνάρτηση ενεργοποίησης.
 - `nn.Linear(hidden_dim, input_dim)` : μετατροπή από το κρυφό στρώμα στην “έξοδο”.
 - `nn.Sigmoid()`: Περιορισμός των τιμών σε [0,1]
- `def forward(self, x)`: Ορισμός διαδικασίας διέλευσης στο μοντέλο.
 - `x = x.view(x.size(0), -1)`: Μετατροπή εικόνας σε επίπεδη μορφή
 - `encoded = self.encoder(x)`: Διέλευση μέσω του encoder που ορίσαμε.
 - `decoded = self.decoder(encoded)` Διέλευση μέσω του decoder που ορίσαμε.
 - Επαναφορά των εικόνων στην αρχική τους μορφή.

Έπειτα, ορίζω την συνάρτηση για την εκπαίδευση:

```
def train_autoencoder(model, train_loader, num_epochs, learning_rate,
device):
    model.to(device)
    # Define the loss function and the optimizer
    criterion = nn.MSELoss()
    optimizer = optim.Adam(model.parameters(), lr=learning_rate)

    for epoch in range(num_epochs):
        model.train()
        running_loss = 0.0

        for images, _ in train_loader:
            images = images.to(device)
            # Forward pass
            outputs = model(images)
            loss = criterion(outputs, images)
            # Backward pass
            optimizer.zero_grad()
            loss.backward()
```

```
optimizer.step()

running_loss += loss.item() * images.size(0)

epoch_loss = running_loss / len(train_loader.dataset)
print(f"Epoch [{epoch+1}/{num_epochs}], Loss: {epoch_loss:.4f}")
```

- Ορισμός της συνάρτησης κόστους ως MSE.
- Ορισμός του optimizer ως Adam, με καθορισμένο ρυθμό μάθησης.
- Βρόγχος εκπαίδευσης για κάθε εποχή:
 - Για κάθε batch εικόνων του DataLoader:
 - `outputs = model(images)` : Λήψη προβλέψεων.
 - `loss = criterion(outputs, images)`: Υπολογισμός του σφάλματος
 - `loss.backward()` : Υπολογισμός gradients μέσω backpropagation.
 - `optimizer.step()` : Ενημέρωση των βαρών
 - Υπολογίζω τα σφάλματα εποχής
 - Υπολογίζω τον μέσο όρο σφάλματος της εποχής, εμφανίζοντας το.

Παράδειγμα δημιουργίας και εκπαίδευσης μοντέλου:

```
device = torch.device("cuda" if torch.cuda.is_available() else "cpu")

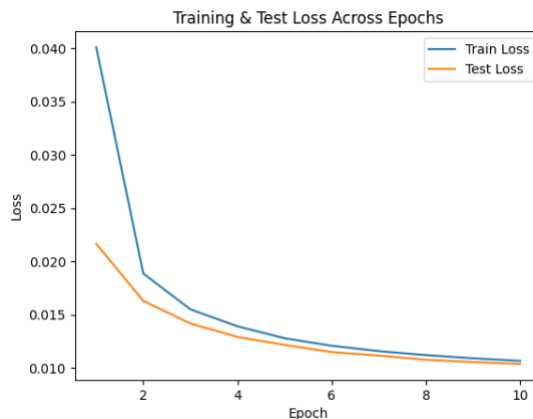
model = Autoencoder(input_dim=784, hidden_dim=128, latent =32)

train_autoencoder(model, train_loader, num_epochs=20, learning_rate=1e-3,
device=device)
```

Παραδείγματα εκτέλεσης

Hyperparameters

- num_epochs=10
- learning_rate=0.001
- hidden_dim=128
- latent=32

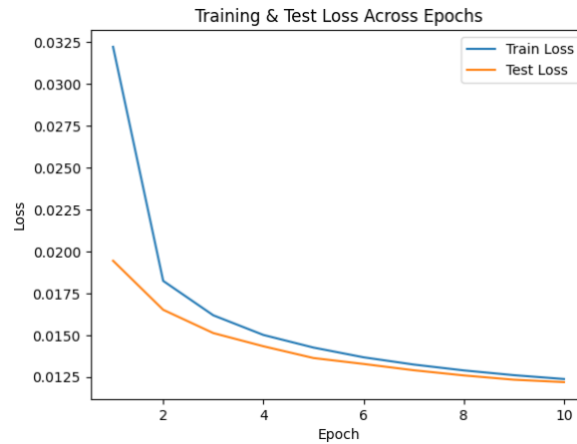
Hyperparameters

- num_epochs=10
- learning_rate=0.001
- hidden_dim=256
- latent=16

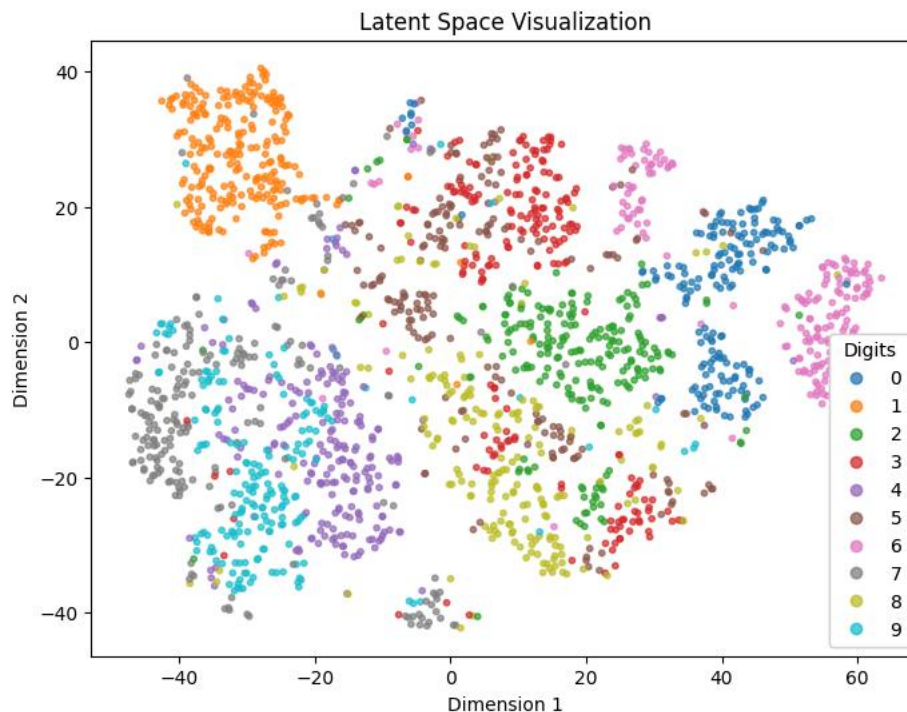

Train Loss: 0.0103

Test Loss: 0.0099

Με την χρήση t-SNE, μειώνω τις διαστάσεις του latent (32), σε 2D ώστε να μπορώ να οπτικοποιήσω ένα δείγμα των encoded δειγμάτων μου.

Με βάση το γράφημα, μπορούμε να διακρίνουμε κάποια clusters.

Deep Autoencoder

Αν και η ανακατασκευή σε ορισμένες εισόδους είναι καλές, θα υλοποιήσω autoencoder, με περισσότερα hidden layers. Υλοποιώ νέα κλάση **DeeperAutoencoder**, με την παρακάτω αρχιτεκτονική

Αλλαγμένη αρχιτεκτονική:

```
self.encoder = nn.Sequential(
    nn.Linear(784, 512),
    nn.ReLU(True),
    nn.Linear(512, 256),
    nn.ReLU(True),
    nn.Linear(256, 64),
    nn.ReLU(True)
)

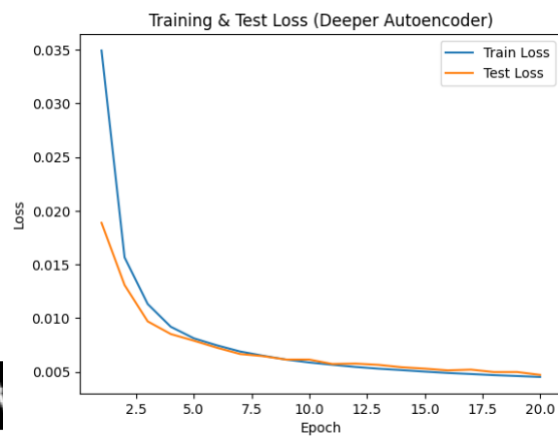
self.decoder = nn.Sequential(
    nn.Linear(64, 256),
    nn.ReLU(True),
    nn.Linear(256, 512),
    nn.ReLU(True),
    nn.Linear(512, 784),
    nn.Sigmoid()
)
```

Με νέο latent_size=64

hyperparameters

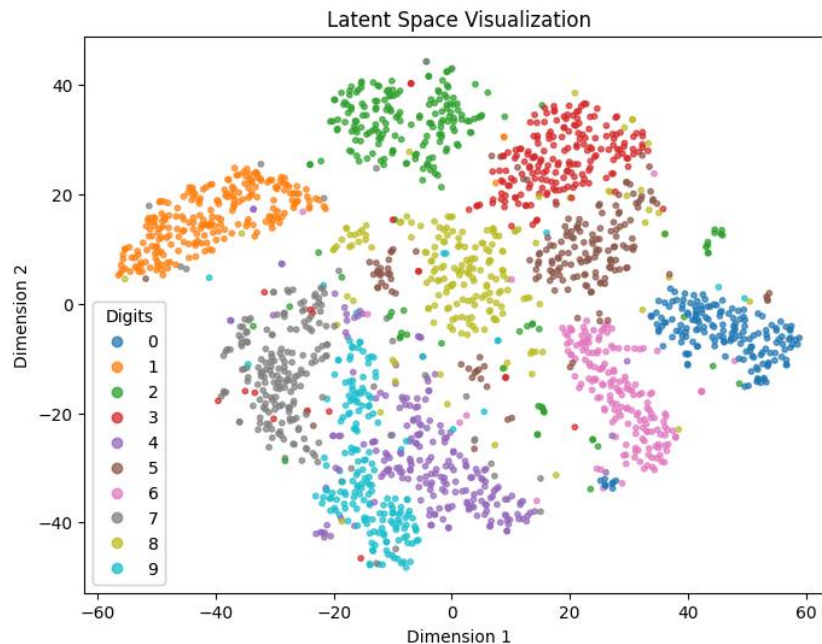
- num_epochs=20
- learning_rate=0.001

✓ 1m 53.1s

Train Loss: 0.0045 Test Loss: 0.0047

Με την νέα αρχιτεκτονική οι ανακατασκευασμένες εικόνες είναι πιο κοντά στις original. Αυτό το γεγονός επιβεβαιώνεται συγκρίνοντας το loss των διαφορετικών μοντέλων. Επίσης, έχουμε πιο διακριτά clusters στο Latent space.

Υλοποιώ συνάρτηση για το evaluation των autoencoders, παράγοντας το MSE loss για κάθε κλάση (0-9) του test set:

```
def evaluate_autoencoder(model, test_loader, device='cpu'):
    model.eval()
    criterion = nn.MSELoss()
    running_test_loss = 0.0

    # Dictionary to store loss per digit
    digit_loss = {i: {'total_loss': 0.0, 'count': 0} for i in range(10)}

    with torch.no_grad():
        for images, labels in test_loader:
            images = images.to(device)

            # Get reconstructions
            outputs = model(images)
```

```

loss = criterion(outputs, images)
running_test_loss += loss.item() * images.size(0)

# Calculate loss per digit class
for img, label, output in zip(images, labels, outputs):
    img = img.unsqueeze(0) # Add batch dimension
    output = output.unsqueeze(0)
    digit_loss[label.item()]['total_loss'] += criterion(output, img).item() * img.size(0)
    digit_loss[label.item()]['count'] += img.size(0)

# Calculate average loss exactly as in training loop
avg_test_loss = running_test_loss / len(test_loader.dataset)

# Calculate average loss per digit
digit_avg_loss = {digit: info['total_loss'] / info['count']
                  for digit, info in digit_loss.items()}

print(f"\nOverall Test Set Loss: {avg_test_loss:.6f}")
print("\nLoss per digit:")
for digit, loss in digit_avg_loss.items():
    print(f"Digit {digit}: {loss:.6f}")

return avg_test_loss, digit_avg_loss

```

- `criterion = nn.MSELoss()`: Ορίζω το ίδιο loss function που χρησιμοποιήθηκε στο training του autoencoder.
- `running_test_loss`: Μετρά τη συνολική απώλεια στο test set.
- `digit_loss`: καταγράφει τη συνολική απώλεια και τον αριθμό των δειγμάτων για κάθε ψηφίο (κλάση).
- Μπαίνω σε βρόχο για κάθε batch των εικόνων (64) με το label τους:
 - `outputs = model(images)`: περνώ της εικόνες από το autoencoder.
 - `loss = criterion(outputs, images)`: Υπολογίζω το loss
 - Προσθέτο στο `running_test_loss`
 - Για κάθε εικόνα, label και ανακατασκευασμένη εικόνα στο batch:
 - Το `unsqueeze(0)`, Προσθέτει διάσταση του batch στις εικόνες
 - Υπολογίζεται η απώλεια για το συγκεκριμένο ψηφίο και ενημερώνονται τα αντίστοιχα πεδία στον πίνακα `digit_loss`.
- `avg_test_loss`: Υπολογίζει η συνολική μέση απώλεια για όλα τα δείγματα.

- `digit_avg_loss`: Για κάθε ψηφίο, υπολογίζω την συνολική του απώλεια με βάση τον αριθμό των δειγμάτων κάθε ψηφίου.

Evaluation

Εδώ θα κάνω evaluate τα δύο μοντέλα που υλοποίησα:

Basic Autoencoder

Overall Test Set Loss: 0.009948

Loss per digit:

Digit 0: 0.009950

Digit 1: 0.002676

Digit 2: 0.014137

Digit 3: 0.011043

Digit 4: 0.010337

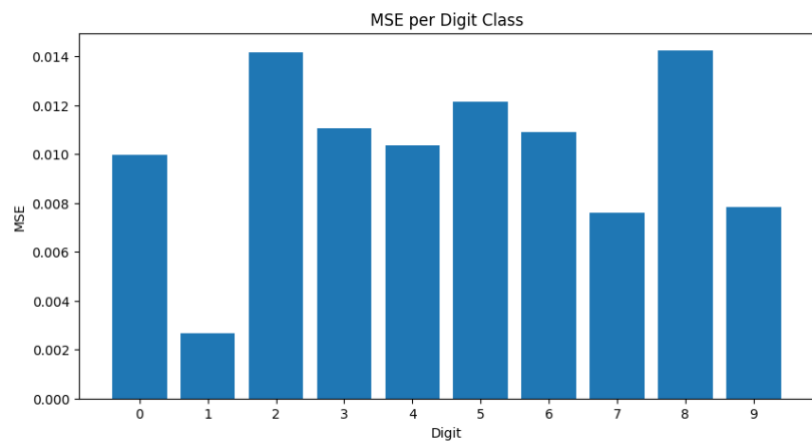
Digit 5: 0.012149

Digit 6: 0.010880

Digit 7: 0.007581

Digit 8: 0.014230

Digit 9: 0.007815

Deeper Autoencoder

Overall Test Set Loss: 0.005021

Loss per digit:

Digit 0: 0.005951

Digit 1: 0.001576

Digit 2: 0.006838

Digit 3: 0.005549

Digit 4: 0.004908

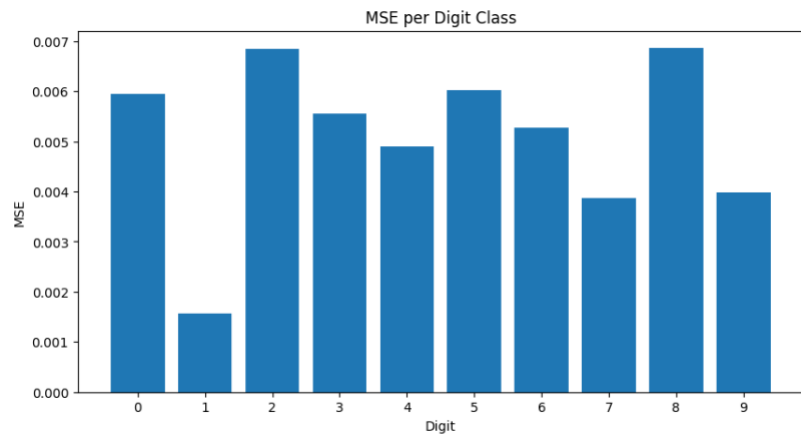
Digit 5: 0.006016

Digit 6: 0.005277

Digit 7: 0.003877

Digit 8: 0.006864

Digit 9: 0.003982

Με βάση τα αποτελέσματα, είναι φανερό πως και τα δύο μοντέλα δυσκολεύονται περισσότερο στην ανακατασκευή των ψηφίων 0,2,5,8 σε σύγκριση με το ψηφίο 1

Υλοποίηση PCA

Θα υλοποιήσω PCA για την μείωση των διαστάσεων των εικόνων σε 64, ώστε να είναι άμεσα συγκρίσιμο με το μοντέλο του **DeeperAutoencoder**, που το bottleneck του έχει size=64.

```
def dataset_to_numpy(dataset):  
    all_images = []  
    all_labels = []  
    for img, label in dataset:  
        arr = np.array(img, dtype=np.float32).reshape(-1) # flatten to 784  
        all_images.append(arr)  
        all_labels.append(label)  
  
    # Stack into [N, 784]  
    all_images = np.stack(all_images, axis=0)  
    all_labels = np.array(all_labels, dtype=np.int64)  
    return all_images, all_labels
```

Αυτή η συνάρτηση μετατρέπει το σύνολο δεδομένων MNIST σε μορφή NumPy. Κάθε εικόνα μετατρέπεται σε μονοδιάστατο πίνακα με 784 στοιχεία.

```
pca = PCA(n_components=64) # match autoencoder's bottleneck dimension
pca.fit(train_images_np)

# Transform and reconstruct test images
test_comp = pca.transform(test_images_np)
test_recon = pca.inverse_transform(test_comp)
```

`pca = PCA(n_components=64)`: Ορίζω πως το PCA θα μειώσει τη διάσταση των εικόνων από 784 σε 64.

- `pca.fit(train_images_np)`: Υπολογίζω τις principal components με βάση το train set.
- Μετασχηματίζω τις εικόνες στις 64 διαστάσεις
- Ανακατασκευάζω πίσω στην αρχική διασταση.

Evaluation του PCA

Για την σωστή σύγκριση του MSE loss του PCA και των autoencoders θα πρέπει να υλοποιήσω συνάρτηση για το evaluation του PCA όμοιο με αυτό των autoencoders:

```
def calculate_pca_mse(original_images, reconstructed_images):

    running_loss = 0.0
    total_samples = len(original_images)

    # Convert to PyTorch tensors to use the same MSE calculation
    original_tensor = torch.FloatTensor(original_images) # Keep as flattened
    reconstructed_tensor = torch.FloatTensor(reconstructed_images) # Keep as flattened

    # Use the same criterion as in autoencoder
    criterion = nn.MSELoss()

    # Calculate loss batch by batch to match autoencoder's calculation
    batch_size = 64 # Same as autoencoder
    for i in range(0, total_samples, batch_size):
        batch_end = min(i + batch_size, total_samples)
        batch_original = original_tensor[i:batch_end]
        batch_reconstructed = reconstructed_tensor[i:batch_end]

        loss = criterion(batch_reconstructed, batch_original)
        running_loss += loss.item() * batch_original.size(0)
```

```
# Calculate final average loss
avg_loss = running_loss / total_samples

return avg_loss
```

- Μετατρέπω τις εικόνες σε PyTorch tensors για να χρησιμοποιηθεί η `nn.MSELoss` όπως και στους encoders (επίπεδες εικόνες)
- `criterion = nn.MSELoss()`, ορίζω το ίδιο loss function όπως και πριν.
- Βρόχος για batch εικονών (64):
 - `criterion(batch_reconstructed, batch_original)`: Υπολογίζω το MSE για το batch.
 - Προσθέτω το συνολικό loss του batch, πολλαπλασιασμένο με το μέγεθος του batch.
- Υπολογίζω το συνολικό loss.

Αποτελέσματα

✓ 0.2s

PCA Test MSE: 0.009047

Είναι εμφανές πως ο τρόπος ανακατασκευής με τον **DeeperAutoencoder** παράγει καλύτερα αποτελέσματα από τον PCA, αυτό είναι εμφανές και από το loss τους (0.005021 < 0.009047).

Η σύγκριση του PCA με τον Basic Autoencoder είναι αρκετά ενδιαφέρον:

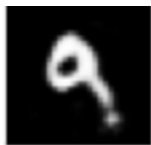
Basic Autoencoder

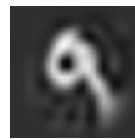
PCA

Συγκρίνοντας αυστηρά τα loss τους είναι αρκετά όμοια (0.009047 και 0.009948,) με το PCA να «υπερτερεί». Η ανακατασκευή του PCA φαίνεται πιο «θολή» άλλα κρατά τις γωνιές των ψηφίων πιο αποδοτικά. Το Basic Autoencoder έχει μέγεθος του bottleneck 32 και το PCA 64, Ακολουθά ο υπολογισμός του loss αν ορίσω τον latent_size του autoencoder σε 64.

Overall Test Set Loss: 0.006343

Basic Autoencoder

PCA

Αυξάνοντας το `latenet_size`, παράγονται πολύ καλύτερα αποτελέσματα. Με βάση των αποτελεσμάτων του PCA και των δύο μοντέλων των autoencoders για την μείωση και την ανακατασκευή σε ίδιο αριθμό διαστάσεων, η τεχνική των autoencoders καθιστάτε πιο ισχυρή. Επίσης αξίζει να σημειωθεί πως η ποιότητα της ανακατασκευής είναι εξαιρετικά ευπαθής στο μέγεθος του bottleneck και τον αριθμό των components ανάλογα με την τεχνική.

CNN

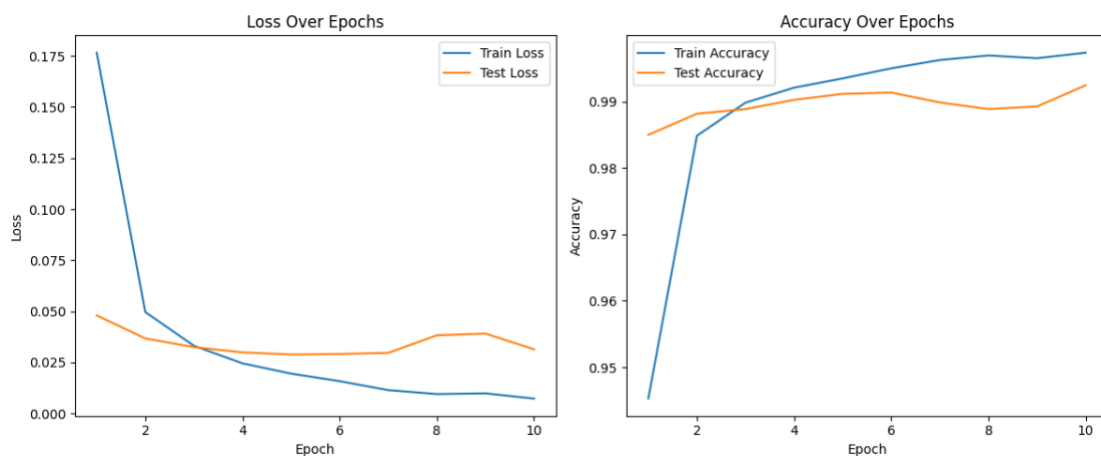
Θα υλοποιήσω ένα απλό CNN εκπαιδευμένο στο original MNIST data, ώστε να συγκρίνω το classification accuracy ανάμεσα στο αρχικό dataset, dataset ανακατασκευασμένο από autoencoder και dataset ανακατασκευασμένο από PCA.

Αρχιτεκτονική του CNN με AdamOptimizer και CrossEntropyLoss

```
class CNN(nn.Module):  
    def __init__(self, num_classes=10):  
        super(CNN, self).__init__()  
        # Convolutional layers  
        self.conv1 = nn.Sequential(  
            nn.Conv2d(in_channels=1, out_channels=32, kernel_size=3, stride=1, padding=1),  
            nn.ReLU(),  
            nn.MaxPool2d(kernel_size=2, stride=2)  
        )  
        self.conv2 = nn.Sequential(  
            nn.Conv2d(in_channels=32, out_channels=64, kernel_size=3, stride=1, padding=1),  
            nn.ReLU(),  
            nn.MaxPool2d(kernel_size=2, stride=2)
```

```
)  
  
# Fully connected layers  
self.fc1 = nn.Linear(64 * 7 * 7, 128)  
self.relu = nn.ReLU()  
self.fc2 = nn.Linear(128, num_classes)  
  
def forward(self, x):  
    # Pass input through the convolutional layers  
    x = self.conv1(x)  
    x = self.conv2(x)  
  
    # Flatten  
    x = x.view(x.size(0), -1)  
  
    # Pass through fully connected layers  
    x = self.fc1(x)  
    x = self.relu(x)  
    x = self.fc2(x)  
  
    return x
```

Μετά το training:

Η τελευταία εποχή στην εκπαίδευση έδωσε τα παρακάτω αποτελέσματα:

Epoch [10/10], Train Loss: 0.0078, Train Acc: 99.74%, Test Loss: 0.0431, Test Acc: 98.89%

Παραδείγματα classification:


```
model_deep.eval()

model_cnn_classifier.eval()

def accuracy(preds, labels):
    _, predicted = torch.max(preds, 1)
    return (predicted == labels).float().mean()

criterion = nn.CrossEntropyLoss()

test_running_loss = 0.0
test_running_acc = 0.0

with torch.no_grad():
    for images, labels in test_loader:
        images, labels = images.to(device), labels.to(device)

        outputs = model_cnn_classifier(images)

        # Compute loss and accuracy
        loss = criterion(outputs, labels)
        test_running_loss += loss.item()
        test_running_acc += accuracy(outputs, labels).item()

avg_test_loss = test_running_loss / len(test_loader)
avg_test_acc = test_running_acc / len(test_loader)

print(f"Classification on Images - "
      f"Loss: {avg_test_loss:.4f}, Acc: {avg_test_acc*100:.2f}%")
```

Μετά την εκπαίδευση, χρησιμοποιώ το εκπαιδευμένο μοντέλο για evaluation. Θέτω τα μοντέλα σε λειτουργία αξιολόγησης με `.eval()` και για κάθε batch του test set, υπολογίζω τις προβλέψεις και το loss χρησιμοποιώντας την `CrossEntropyLoss`. Η ακρίβεια υπολογίζεται συγκρίνοντας τις προβλέψεις με τις πραγματικές ετικέτες. Αθροίζω τις απώλειες και την ακρίβεια όλων των batches, και τελικά εμφανίζω τη μέση απώλεια και την ακρίβεια σε ποσοστό.

Classification on Images - Loss: 0.0431, Acc: 98.89%

CNN classification using the autoencoder model

Εδώ η είσοδος του CNN για classification, δεν είναι οι original εικόνες, αλλά οι ανακατασκευασμένες εικόνες του **DeeperAutoencoder** μοντέλου. Η μόνη διαφορά στον κώδικα του evaluation είναι:

```
# Reconstruct the images using the autoencoder
recon_images = model_deep(images)

# Classify the reconstructed images
outputs = model_cnn_classifier(recon_images)
```

Κάνω reconstruct τις εικόνες με το pre-trained μοντέλο **DeeperAutoencoder** και τις περνώ από τον classifier.

Αποτελέσματα:

Classification on Reconstructed Images - Loss: 0.0745, Acc: 98.27%

CNN classification using the PCA model

Για να μπορώ να ορίσω είσοδο στον classifier, δημιουργώ ένα Dataset και ένα DataLoader, με τις ανακατασκευασμένες εικόνες του PCA σε μορφή `torch.tensor`.

```
class PCATestDataset(Dataset):
    def __init__(self, images_2d, labels):

        self.images = images_2d
        self.labels = labels

    def __len__(self):
        return len(self.images)

    def __getitem__(self, idx):
```

```
# Get flattened data of shape 784
x = self.images[idx]
label = self.labels[idx]

# Reshape from 784 to 1, 28, 28
x = x.reshape(1, 28, 28)

# Convert to torch tensor
x_tensor = torch.tensor(x, dtype=torch.float32)
label_tensor = torch.tensor(label, dtype=torch.long)
return x_tensor, label_tensor

# Create a test dataset and loader for PCA-reconstructed images
pca_test_dataset = PCATestDataset(test_recon, test_labels_np)
pca_test_loader = DataLoader(pca_test_dataset, batch_size=64, shuffle=False)
```

Κάνοντας classify το `pca_test_loader`, παίρνω τα παρακάτω αποτελέσματα:

Classification on Reconstructed Images - Loss: 0.0564, Acc: 98.22%

Συμπεράσματα

Ο DeeperAutoencoder παρουσιάζει καλύτερα αποτελέσματα στην ανακατασκευή εικόνων σε σχέση με τον Basic Autoencoder και τον PCA, όπως αποδεικνύεται από το σφάλμα ανακατασκευής (MSE). Οι εικόνες που παράγονται από τον DeeperAutoencoder είναι πιο κοντά στις αρχικές και δημιουργούν πιο διακριτά clusters στον latent χώρο. Επίσης, δείξαμε πως η ποιότητα της ανακατασκευής επηρεάζεται σημαντικά από το μέγεθος του bottleneck και αλλά όχι τόσο από την πολυπλοκότητα της αρχιτεκτονικής του μοντέλου. Η τεχνική των autoencoders είναι πιο ισχυρή από το PCA για ανακατασκευή εικόνων, ειδικά όταν το bottleneck size είναι ίσο.

Το CNN πέτυχε υψηλή ακρίβεια στην κατηγοριοποίηση του αρχικού MNIST dataset (98.89%). Οι ανακατασκευασμένες εικόνες από τον DeeperAutoencoder οδήγησαν σε ελαφρώς χαμηλότερη ακρίβεια (98.27%), Η χρήση των ανακατασκευασμένων δεδομένων από το PCA για την κατηγοριοποίηση παρουσιάζει επίσης ενδιαφέρον αποτελέσματα (98.22%). Τα αποτελέσματα των κατηγοριοποιήσεων στις τρεις περιπτώσεις είναι εξαιρετικά κοντά με διαφορά σχεδόν αμελητέα. Και οι τρεις μέθοδοι (αρχικά δεδομένα, ανακατασκευασμένα από Autoencoders, και PCA) φαίνεται να διατηρούν επαρκή πληροφορία για την ταξινόμηση των δεδομένων, παρά τη μείωση των διαστάσεων ή την επεξεργασία που πραγματοποιήθηκε. Το MNIST dataset είναι σχετικά απλό, με καλά διαχωρίσιμα χαρακτηριστικά ανάμεσα στις διαφορετικές κατηγορίες. Αυτή η απλότητα διευκολύνει την ταξινόμηση, ανεξάρτητα από την επεξεργασία των δεδομένων.